Program rozvoja obce Trenčianska Teplá na roky 2014-2020

©Obec Trenčianska Teplá, Gaudeo n.o., Regiolux s. r. o.

Úvod 5
A. Analytická časť 6
SWOT analýza 6
Zhodnotenie PHSR 2007-2013 7
B. Strategická časť 8
Prioritné osi rozvoja obce Trenčianska Teplá na roky 2014-2020 8
Rozvojové ciele obce Trenčianska Teplá na roky 2014-2020 9
C, D, E. Programová, Realizačná a Finančná časť Programu rozvoja obce Trenčianska Teplá 10
1. Inštitucionálny rámec čerpania Štrukturálnych fondov EÚ 10
1. 1. Zákon č. 292/2014 Z.z. Zákon o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo 17. septembra 2014 10
1.2. Partnerská dohoda a operačné programy 10
1.2.1 Partnerská dohoda 11
1.2.1.1.1 Tématický cieľ (TC) 2 Zlepšenie prístupu k informáciam a IKT a ich využívania a kvality 11
1.2.1.1.2 Tematický cieľ (TC) 4 Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch. 12
1.2.1.1.2.1 Nízka energetická efektívnosť budov a služieb 13
1.2.1.1.2.2. Neefektívne zásobovanie teplom 14
1.2.1.1.2.3. Nízky podiel obnoviteľných zdrojov v energetickom mixe a nízky podiel KVET 14
1.2.1.1.2.4 Zvyšovanie informovanosti a vzdelanostnej úrovne pri zavádzaní nízkouhlíkových stratégií 15
1.2.1.1.2.4 Očakávané výsledky TC 4 16
1.2.1.1.3. Tematický cieľ (TC) 6: Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov 17
Očakávané výsledky 17
1.2.1.1.4. Tematický cieľ (TC) 9: Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii 17
Očakávané výsledky 18
1.2.1.1.5. Tematický cieľ (TC) 10: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania 19
Očakávané výsledky 19
1.2.1.1.6. Miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD) 19
1.2.1.1.6.1 Hlavné výzvy na miestnej úrovni sú: 19
1.2.1.1.6.2 Cieľové územie 20
1.2.1.1.6.3 Rozsah stratégií miestneho rozvoja 20
1.2.1.1.6.4 Koordinácia a administratívne zabezpečenie CLLD 21
1.2.1.1.6.5 Integrované územné investície (IÚI) 21
1.2.1.1.6.6 Udržateľný mestský rozvoj, vrátane princípov na identifikovanie mestských oblastí, kde sa majú integrované aktivity udržateľného mestského rozvoja uskutočniť a indikatívna alokácia určená na aktivity v rámci EFRR na vnútroštátnej úrovni 22
1.2.2. Systém predkladania projektov 24
1.2.3. Systém financovania projektov 24

1.2.4. Operačné programy 24
1.2.4.2. Operačný program Kvalita životného prostredia (OP KŽP) 24
1.2.4.3. Operačný program Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)..... 25
1.2.4.4. Operačný program Ľudské zdroje (OP ĽZ) 25
2. Konkrétne možnosti čerpania Štrukturálnych fondov..... 26
Možnosť čerpania č. 1 26
Možnosť čerpania č. 2 29
Možnosť čerpania č. 3 32
Možnosť čerpania č. 4 35
Možnosť čerpania č. 5 38
Možnosť čerpania č. 6 41
Možnosť čerpania č. 7 43

Úvod

Program rozvoja obce (PRO)Trenčianska Teplá je vypracovaný v zmysle zákona č. 539/2008 v znení zákona č. 309/2014 Z.z. na roku 2014-2020. Program reflektuje reálne možnosti rozvojových aktivít obce, pričom akcentuje najmä ich reálnu financovateľnosť vo zvolenom programovom období. Štrukturálne je delený nasledovné kapitoly:

A. Analytická časť
B. Strategická časť
C. Programová časť
D. Realizačná časť
E. Finančná časť

Kapitoly C, D a E sú zahrnuté v časti Analýza čerpania štrukturálnych fondov pre obec Trenčianska Teplá na roky 2014-2020.

A. Analytická časť

V tejto časti sa venujeme faktorom, ktoré nám vplývajú na budúci rozvoj obce a sú odlišné od PHSR obce Trenčianska Teplá. Geografická a socio-ekonomická analýza obce sa výrazne nezmenila a preto nie je predmetom analytickej časti Programu rozvoja obce na roky 2014 až 2020.

SWOT analýza

Silné stránky	**Slabé stránky**
– Dobrá poloha obce na hlavnom ťahu I/61 – Kvalitná infraštruktúra služieb pre občanov – Realizované rozvojové projekty v obci – Rozvíjajuca sa centrálna časť obce – ČOV a zásobovanie obyvateľov pitnou vodou – Vysoké pokrytie kanalizácie v obci – Kvalitné podnikateľské subjekty v obci – existujúca opatrovateľská služba v obci	– prašnosť a hlučnosť cestnej dopravy (cesta I/61 – neukončené odkanalizovanie celej obce – chýbajúce IS a verejné osvetlenie v miestnej časti Príles v súlade s potrebami 21. storočia – chýbajúca miestna dátova sieť – zlá energetická hospodárnosť niektorých obecných budov – nedostatočné využitie niektorých obecných budov – havarijný stav niektorých častí dopravnej infraštruktúry obce – malý podiel kvalitnej zelene vo vnútroblokoch v obci
Príležitosti	**Ohrozenia**
– Dobré využitie štrukturálnych fondov a ďalších zdrojov pre rozvoj obce – úprava križovatky v centre obce – kvalitná legislatíva a vymožiteľnosť práva pre obec	– Neriešenie dopravnej situácie na ceste I61 prechádzajúcej cez obec – Nedostatočná absorbčná schopnosť ústredných orgánov SR pre prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ

Zhodnotenie PHSR 2007-2013

Nakoľko sa zmenilo legislatívne prostredie a spôsob spracovania i záväznej vnútornej štruktúry dokumentov nemôžeme priamo hodnotiť ciele a priority pôvodneho PHSR. Súčasný Program rozvoja obce je nespojitý s pôvodným plánom a zaoberá sa hlavne reálnou možnosťou ako dofinancovať rozvojové aktivity obce z externých zdrojov. Vnútorná štruktúra PRO zodpovedá rozvojovým dokumentom na úrovni NUTS III a NUTS I.

B. Strategická časť

Prioritné osi rozvoja obce Trenčianska Teplá na roky 2014-2020

1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov v obci prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry

2. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo v obci

3. Podpora miestneho rozvoja vedeného komunitou v obci

4. Zlepšenie kvality života v obci s dôrazom na životné prostredie

5. Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám v obci

6. Podpora rozvoja informačných a komunikačných technológií (IKT) v obci

Rozvojové ciele obce Trenčianska Teplá na roky 2014-2020

1. Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v obci Trenčianska Teplá

2. Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v budovách vo vlastníctve obce Trenčianska Teplá

3. Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi rozvojovým centrom a jeho zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach

4. Zlepšenie environmentálnych aspektov v obci prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku.

5. Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb v obci z inštitucionálnej formy na komunitnú

6. Zvýšenie pokrytia širokopásmovým internetom / NGN v obci

7. Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb obce pre občanov

C, D, E. Programová, Realizačná a Finančná časť Programu rozvoja obce Trenčianska Teplá

1. Inštitucionálny rámec čerpania Štrukturálnych fondov EÚ

1. 1. Zákon č. 292/2014 Z.z. Zákon o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo 17. septembra 2014

V programovom období 2014 až 2020 bude riadiacim orgánom pre čerpanie štrukturálnych fondov tzv. Centrálny kontraktačný orgán (CKO), ktorým bude Úrad vlády. Na rozdiel od predchádzajúceho programového obdobia je celý rámec čerpania štrukturálnych fondov vymedzený zákonom o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo 17. septembra 2014- zákon č. 292/2014 Z.z. Zákon popisuje celý proces čerpania štrukturálnych fondov z administratívnej stránky, vyhlasovanie výziev predkladanie projektov ich implementáciu, vyúčtovanie i následne monitorovanie.

Pre obec Trenčianska Teplá je tento zákon dôležitý až pri konkrétnom čerpaní štrukturálnych fondov, kde určuje konkrétne pravidlá pri využívaní prostriedkov. Zmena oproti minulému programovému obdobiu je v tom, že všetky veci uvedené v predmetnom zákone si určovali jednotlivé ministerstva samostatne, boli to takzvané usmernenia k jednotlivým výzvam, respektíve programové manuály. Dôležité v súčasnej dobe je najmä § 18, ktorý hovorí o projektových zámeroch. Citujem ods. 3 § 18: "Z projektového zámeru musí byť zrejmé najmä to, kto predkladá projektový zámer, na realizáciu akého projektu má byť príspevok poskytnutý, kto bude realizovať projekt a aké ciele budú realizáciu projektu dosiahnuté. Táto analýza obsahuje projektové zámery v zmysle §18 zákona č. 292/2014 Z.z.

1.2. Partnerská dohoda a operačné programy.

V nasledujúcej kapitole je podpísaná Partnerská dohoda 2014-2020 a jednotlivé operačné programy. Venujem sa iba častiam partnerskej dohody a tým operačným programom, ktoré sú dôležité pre biznis sektor, ostatné neuvádzame.

Čerpanie nenávratných finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie počas programového obdobia 2014 - 2020 bude možné prostredníctvom štyroch základných operačných programov:

- Operačný program Výskum a inovácie (OP VaI),
- Operačný program Kvalita životného prostredia (OP KŽP),
- Integrovaný regionálny operačný program (IROP),

- Ľudské zdroje, zamestnanosť a inklúzia (OP ĽZ),

1.2.1 Partnerská dohoda

Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 až 2020 je hlavným dokumentom, v ktorom je dohodnutá pomoc od Európskej únie pre Slovenskú republiku. Pre obec ako pre žiadateľa sú dôležité takzvané tematické ciele. Strategická dohoda je základ, z ktorého vychádzajú všetky operačné programy a určuje ich základný obsah.

1.2.1.1. Tematické ciele dôležité pre čerpanie prostriedkov.

Táto časť analýzy je mierne popisná, je v nej veľmi zhustený obsah, ktorý Partnerská dohoda obsahuje. V tejto časti nie sú priame možnosti čerpania, obsahuje základné informácie o Partnerskej dohode a Operačných programoch, konkrétne možnosti čerpania sú obsahom nasledujúcich kapitol, v ktorých sa venujem jednotlivým operačným programom. Uvádzam len tie ciele, na ktoré je možné čerpať podporu- sú to :

1.2.1.1.1 Tématický cieľ (TC) 2 Zlepšenie prístupu k informáciam a IKT a ich využívania a kvality

V nadväznosti na plnenie cieľov stratégie Európa 2020 a NPR je v podmienkach SR potrebné zabezpečiť rozvoj služieb podporený príležitosťou, ktorú prinášajú nové technológie (sociálne siete, inteligentné mobilné zariadenia, otvorené a prelinkované dáta a pod.). Cieľom je aj zníženie výdavkov inštitúcií verejnej správy, ako aj poskytovanie služieb verejnej správy v oveľa vyššom štandarde.

Očakávané výsledky relevantné pre obec

- zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti služieb e-Governmentu pre podnikateľov;
- zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti služieb e-Governmentu pre občanov;
- zvýšenie celkovej dostupnosti dát verejnej správy vo forme otvorených dát a podpora princípov otvoreného riadenia;
- umožnenie modernizácie, racionalizácie a rozvoj analytických kapacít verejnej správy prostredníctvom IKT;
- zvýšenie racionalizácie prevádzky informačných systémov pomocou e-Government cloudu;
- zvýšenie kybernetickej bezpečnosti v spoločnosti;
- zvýšenie pokrytia širokopásmovým internetom v bielych a šedých miestach, vrátane vidieckych oblastí s pripojením nad 30 Mbit/s do roku 2020.

1.2.1.1.2 Tematický cieľ (TC) 4 Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch.

Vychádza z politiky a stratégie Európa 2020, ktorá je smerovaná na využívanie čistejších zdrojov energie, na prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo a postupne znižovanie emisií skleníkových plynov a znečistenia ovzdušia. Napriek dynamickému zlepšovaniu energetickej efektívnosti má SR piatu najvyššiu energetickú náročnosť, ktorá prevyšuje priemernú úroveň EÚ 27 približne trikrát. Podľa smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti si SR stanovila na roky 2014 – 2020 národný indikatívny cieľ úspor energie, vyjadrený v znížení konečnej energetickej spotreby vo výške 130 690 TJ, čo predstavuje zhruba 20 % zníženia spotreby primárnych energetických zdrojov[1].
Z pohľadu energetickej efektívnosti má v podmienkach SR najvyšší potenciál úspor energie oblasť verejných a obytných budov, priemysel, dodávka tepla prostredníctvom systémov centralizovaného zásobovania teplom, ako aj aktivity zamerané na podporu propagácie udržateľnej energetiky na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. V rámci Akčného plánu energetickej efektívnosti na roky 2014 – 2016 sú naplánované opatrenia, ktoré budú predstavovať úspory vo forme primárnych energetických zdrojov v celkovom objeme 4,45 TWh. Z fondov EŠIF (Európskych štrukturálnych investičných fondov), pri projekcii celého programového obdobia, je možné stanoviť potenciál úspor energie nasledovne:

- verejné budovy (430 GWh/rok),
- priemysel (350 GWh/rok),
- zásobovanie teplom (1 000 GWh/rok),
- sektor bývania - bytové domy (475 GWh).

Zníženie emisií CO2 zabezpečí aj vyššie využívanie ***obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „OZE“)*** na úkor fosílnych palív. Podľa smernice 2009/28/ES má SR záväzný cieľ 14 % OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe. Priebežný cieľ pre roky 2011 – 2012 vo výške 8,2 % bol splnený. V zmysle týchto opatrení by mala byť podpora smerovaná najmä do oblasti výroby tepla z OZE a na inovatívne a perspektívne technológie využívajúce OZE, vrátane využívania energie biomasy, ktorá vzniká ako vedľajší produkt alebo odpad z poľnohospodárskej činnosti a spracovania, alebo lesnej výroby. To zabezpečí konkurencieschopnosť výroby tepla z OZE, zníženie energie z fosílnych palív a zníženie emisií CO2. Pri využívaní biomasy budú podporované len nízkoemisné zariadenia. V roku 2020 sa na výrobe tepla budú OZE podieľať 14,6 % a podiel výroby elektriny OZE je plánovaný na 24 %. V roku 2012 predstavoval podiel výroby tepla 8,7 %[2] a podiel výroby elektriny 20,1 %[3]. Podiel elektriny z OZE sa postupne zvyšuje vďaka podpornému mechanizmu pevných

[1] Zdroj: Národný program reforiem Slovenskej republiky 2013, uznesenie vlády SR č. 198 z 24. apríla 2013
[2] Zdroj Eurostat: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do
[3] Zdroj Eurostat: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do;jsessionid=9ea7d07d30e2b8d0224bd2e64ccebcb0ac4fcdfe605b.e34MbxeSaxaSc40LbNiMbxeNbh8Se0

výkupných cien (taríf), ktorý nadobudol účinnosť v roku 2009. Uvedený mechanizmus však zvyšuje ceny elektriny pre priemysel a ostatných konečných odberateľov a preto je možné očakávať jeho modifikáciu, ktorá postupne do roku 2020 obmedzí podporu výroby elektriny z OZE z dôvodu vyspelosti týchto technológií. Obmedzenie podpory bude závisieť od plnenia cieľov pre jednotlivé technológie a bude založené na znižovaní výhod pre tieto technológie tak, aby sa výroba elektriny z nich stávala trhovo orientovanou. Dosiahnutie záväzného cieľa v roku 2020 si však vyžaduje zachovanie finančnej podpory a plnenie opatrení v zmysle Národného akčného plánu pre obnoviteľné zdroje. Uplatní sa princíp, kto získa finančnú podporu vo forme investičnej pomoci na výstavbu zariadenia, nebude môcť čerpať prevádzkovú finančnú pomoc prostredníctvom mechanizmu výkupných cien.

1.2.1.1.2.1 Nízka energetická efektívnosť budov a služieb

Na konečnú energetickú spotrebu domácností, sektoru obchodu a služieb, vrátane služieb poskytovaných verejnými inštitúciami, má spotreba budov najväčší vplyv. Podiel energeticky hospodárnych budov v SR je nízky. V období 2008 – 2010 sa zlepšením tepelno-technických vlastností budov ušetrilo cca 10 GWh (hodnota stanovená na základe 9 343 certifikátov). Inštalácia individuálnych meradiel tepla a termoregulačných ventilov na vykurovacích telesách taktiež prispieva k zníženiu spotreby tepla. Do konca roku 2011 sa obnovilo zhruba 32 % fondu bytových budov postavených po r. 1992. Do roku 2020 bude zateplená asi polovica existujúcich budov. Podpora by mala byť smerovaná najmä do významnej obnovy bytových domov a verejných budov, t. j. budov, u ktorých sa predpokladá najväčší potenciál úspor energie (najmä administratívne budovy, školské budovy a budovy, v ktorých sa poskytuje zdravotná starostlivosť), a to v zmysle pripravovanej dlhodobej stratégie na mobilizáciu investícií do obnovy vnútroštátneho fondu obytných aj komerčných budov, ako aj verejných aj súkromných budov, podľa čl. 4 smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti. Významné zníženie externých dodávok energie, ktoré napomôže zníženiu emisií skleníkových plynov sa dosiahne implementáciou projektov, ktoré kombinujú úsporu energie na spotrebu tepla a využívanie OZE, najmä pre svoju spotrebu. ***Využívanie energetických služieb (EPC – Energy Performance Contracting)*** je plánované v zmysle výsledkov analýz v rámci národného projektu „Podpora nástrojov na zavádzanie a optimalizáciu opatrení v oblasti energetickej efektívnosti verejných budov“. EPC bude prioritizované v budovách, v ktorých energetický audit potvrdí vhodnosť tejto metódy.
Dôraz bude kladený najmä na to, aby sa jednotlivé navrhované opatrenia navzájom dopĺňali, s cieľom dosiahnuť optimálne využitie potenciálu úspor energie. Prioritou je zníženie spotreby energie a následne pokrytie nevyhnutnej spotreby z účinných systémov centrálneho zásobovania teplom (ďalej len „CZT“), alebo prostredníctvom inštalácie zariadení na využívanie OZE priamo v budove alebo jej tesnej blízkosti. **Vzhľadom na požiadavky smernice 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov, by mali všetky nové verejné budovy postavené od roku 2019 a všetky budovy postavené od roku 2021, spĺňať požiadavky budov s takmer nulovou**

spotrebou energie. Predmetné požiadavky sú zohľadnené aj v Národnom pláne na zvyšovanie počtu budov s takmer nulovou spotrebou energie[4].
Podľa smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti bude potrebné od roku 2014 zabezpečiť obnovu verejných budov. Táto obnova sa bude týkať budov, ktoré nespĺňajú minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť budov, podľa smernice 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov. **Ročne bude potrebné obnoviť toľko budov, ktoré zodpovedajú 3 % celkovej podlahovej plochy budov nad 500 m^2, neskôr nad 250 m^2.**

1.2.1.1.2.2. Neefektívne zásobovanie teplom

Emisie z výroby elektriny a tepla predstavujú 24 % emisií CO_2 zo spaľovania palív. Od roku 1990 do roku 2008 klesli o viac ako 34 %. Produkcia elektriny a tepla však v tomto období nijako významne neklesla[5].
SR je charakterizovaná rozvinutým systémom CZT, ktorý pokrýva viac ako 30 % celkovej spotreby tepla. Do systémov CZT je teplo dodávané prevažne z **kombinovanej výroby elektriny a tepla (ďalej len „KVET“).** Ostatná výroba tepla je zabezpečovaná hlavne v lokálnych, resp. okrskových zdrojoch tepla (kotolne, výhrevne) s vlastnými rozvodmi tepla. Zastarané lokálne zdroje tepla, vrátane kúrenísk spaľujúcich biomasu, alebo tuhé fosílne palivá, spôsobujú v súčasnosti vo vykurovacej sezóne výrazné zhoršenie kvality ovzdušia.
Rekonštrukcia technicky a ekonomicky zastaraných rozvodov tepla a prípadne aj zmena spôsobu zásobovania teplom zo štvorrúrkových systémov na dvojrúrkové s kompaktnými domovými odovzdávacími stanicami tepla si vyžiada v najbližšom období zvýšenie investičných nákladov, a to najmä z dôvodu výrazného zníženia odberu tepla za posledných 10 rokov. Rovnako bude potrebné investovať do moderných, nízkoemisných technológií spaľovania biomasy a fosílnych palív, najmä tuhých, v zariadeniach na vysokoúčinnú KVET. Rekonštrukciou a modernizáciou rozvodov tepla bude možné cenu tepla zo systémov CZT udržať na primeranej úrovni a zabrániť tak nekoordinovanému odpájaniu sa odberateľov zo systémov CZT.
V opačnom prípade by totiž cena tepla pre odberateľov CZT mohla neúmerne rásť, čo by mohlo následne spôsobiť kolaps celého systému CZT s negatívnymi dopadmi na životné prostredie, ako aj nepriaznivými sociálnymi dôsledkami.

1.2.1.1.2.3. Nízky podiel obnoviteľných zdrojov v energetickom mixe a nízky podiel KVET

V roku 2012 bolo využívanie OZE na úrovni 50 PJ, čo predstavuje 10,4 % z hrubej konečnej energetickej spotreby. Aj napriek rastu využívania OZE v posledných rokoch, ich podiel zostáva stále nízky, v porovnaní s vysokým importom fosílnych palív. Na dosiahnutie záväzného cieľa v OZE 14 % sa musí využívanie OZE zvýšiť na úroveň 80 PJ. Na základe Národného akčného plánu pre energiu z OZE sa očakáva významný nárast využívania OZE v sektore tepla. Doterajšie využívanie OZE v sektore tepla vykazovalo len mierny nárast, pretože vyčlenené finančné prostriedky na tieto

[4] Národný plán na zvyšovanie počtu budov s takmer nulovou spotrebou, MDVRR SR, http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=83491
[5] Zdroj: Energy Policies of IEA Countries – The Slovak Republic – 2012 Review

projekty boli nedostatočné. Projekty využívajúce napríklad geotermálnu energiu v centrálnom zásobovaní teplom, alebo v rámci skleníkového hospodárstva, majú dlhodobú návratnosť a vyžadujú značné objemy financovania, ktoré nie sú na trhu dostupné, respektíve sú dostupné za podmienok, za ktorých je realizácia takýchto projektov neefektívna. V oblasti výroby elektriny z OZE budú prioritou technológie, ktoré sa budú vyznačovať inovatívnym riešením s pozitívnym dopadom na stabilitu elektrizačnej sústavy. Efektívnosť podpory sa bude dosahovať tým, že sa zabráni prekrývaniu viacerých podporných nástrojov a podporené projekty nebudú zvyšovať koncové ceny elektriny.
V oblasti výroby tepla by mali byť podporované výlučne nízkoemisné zariadenia využívajúce OZE (napr. biomasu, geotermálnu energiu, hydrotermálnu energiu, aerotermálnu energiu a solárnu energiu). V súlade so strategickým dokumentom pre redukciu PM_{10}[6] majú byť pri výrobe elektriny využívané OZE bez produkcie emisií PM_{10} (napr. veterná energia, slnečná energia, vodná energia, bioplyn), a to za predpokladu, že táto podpora bude založená na strategických koncepciách v oblasti energetiky, ktoré sú v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ.
V súčasnosti sa v SR zhruba 20 % elektriny vyrába vysoko účinnou kombinovanou výrobou. Podiel jednotlivých druhov palív použitých na KVET zostáva približne zachovaný. Od roku 2007 sa postupne zvyšuje podiel drevnej štiepky, čo je s pôsobené najmä environmentálnou politikou znižovania emisií oxidov síry, ale aj národnou podmienkou podpory výroby elektriny z biomasy len v zariadení na kombinovanú výrobu. Napriek pokroku v oblasti vysoko účinnej kombinovanej výroby do roku 2007 sa podiel výroby elektriny vyrobenej vysoko účinnou kombinovanou výrobou znižuje, najmä v súvislosti s poklesom dopytu po využiteľnom teple.

1.2.1.1.2.4 Zvyšovanie informovanosti a vzdelanostnej úrovne pri zavádzaní nízkouhlíkových stratégií

V oblasti energetiky pre splnenie cieľov stratégie Európa 2020 bude potrebné zvyšovať úroveň vzdelania odborníkov v energetike a súvisiacich odboroch ako aj primerané povedomie laickej verejnosti. Je potrebné zvyšovať informovanosť v oblasti energetickej efektívnosti pre verejnosť od detí až po odborníkov, podporiť rozvoj informovanosti a vzdelávania laickej i odbornej verejnosti v oblasti energetickej efektívnosti, podporiť realizáciu informačných kampaní v oblasti energetickej efektívnosti a podporiť realizáciu projektov poradenstva a vzdelávania zamestnancov štátnej správy a miestnej samosprávy v oblasti energetickej efektívnosti, s cieľom monitorovania a hodnotenia úspor energetickej efektívnosti. Dôležitým faktorom v podmienkach SR je absencia lokálnych a regionálnych akčných plánov zameraných na trvalo udržateľnú energetiku. Výnimkou sú len koncepcie rozvoja obce v oblasti tepelnej energetiky[7]. V súvislosti so zmenami dopytu po využiteľnom teple by mali rozhodujúcu úlohu pri stabilizácii trhu s teplom zohrávať

[6] Stratégia SR pre redukciu PM10, http://www.minzp.sk/tlacovy-servis/tlacove-spravy/tlacove-spravy-2013/tlacove-spravy-februar-2013/vlada-prijala-strategiu-znizovania-znecistujucich-castic-ovzdusi.html; vlastný dokument stratégie: http://enviroportal.sk/uploads/files/ovzdusie/Strategia-pre-redukciu-PM-10-1.pdf

[7] Vypracovanie koncepcií v oblasti tepelnej energetiky v zmysle zákona č. 657/2004 Z. z . o tepelnej energetike

obce, a to účinnejším využívaním územných a stavebných konaní pri zabezpečovaní ekonomicky prijateľného a environmentálne akceptovateľného spôsobu dodávky tepla na základe spracovaných, resp. aktualizovaných koncepcií rozvoja tepelnej energetiky.
Personálne a finančné kapacity miest a obcí na prípravu a implementáciu akčných plánov v oblasti zásobovania energiou nie sú dostatočné. Doteraz využilo možnosti vyplývajúce z pristúpenia k európskemu Dohovoru starostov a primátorov, v rámci ktorého sa stanovuje záväzok k miestnemu udržateľnému energetickému rozvoju, 13 obcí a miest. Z toho 3 mestá majú vypracované akčné plány trvalo udržateľného energetického rozvoja (ďalej len „AP“), ktoré sú schválené EK a jeden je v štádiu prípravy. Preto je potrebné intenzívnejšie podporiť vypracovanie a implementáciu plánov udržateľnej energetiky a rozvoja energetických služieb na miestnej, alebo regionálnej úrovni. Súčasťou plánov spracovaných s využitím metodiky AP udržateľného energetického rozvoja používanej v rámci Dohovoru starostov a primátorov bude komplexné posúdenie stavu zásobovania a spotreby všetkých dostupných foriem využiteľnej energie, vrátane energie používanej v doprave. Dôraz by mal byť kladený najmä na energetickú efektívnosť a využitie potenciálu VÚ KVET v súlade s požiadavkami smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti, efektívne využívanie OZE a ochrana životného prostredia, najmä v oblasti znižovania produkcie emisií skleníkových plynov a emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia. Rámcom pre výber a implementáciu nákladovo-efektívnych opatrení bude Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030, ktorej vypracovanie sa plánuje do konca roka 2015. Plnenie cieľov pre oblasť znižovania emisií skleníkových plynov, zvyšovania podielu OZE a zvyšovania energetickej efektívnosti bude zahŕňať všetky odvetvia, ktoré významnou mierou ovplyvňujú produkciu skleníkových plynov v SR, vrátane sektora dopravy.

1.2.1.1.2.4 Očakávané výsledky TC 4

- zvýšenie výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov;
- zlepšenie energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch prostredníctvom energetického auditu;
- zníženie spotreby energie a zvýšenie podielu OZE pri prevádzke budov pri zohľadnení minimálnych požiadaviek v rámci ich hĺbkovej renovácie, vrátane zníženia spotreby energie obytných sídel;
- zvýšenie využívania OZE, zlepšenie energetickej efektívnosti a znižovanie emisií skleníkových plynov pre všetky typy území, prostredníctvom regionálnych a lokálnych akčných plánov udržateľnej energetiky a rozvoja energetických služieb;
- zvýšenie podpory energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov zavedením systémov kontinuálneho zvyšovania informovanosti;
- zvýšenie úspor energie zavedením regionálnych a miestnych akčných plánov udržateľnej energetiky;
- zníženie strát energie v systémoch CZT prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie rozvodov tepla.

1.2.1.1.3. Tematický cieľ (TC) 6: Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov

V oblasti ochrany životného prostredia naďalej pretrváva potreba dobudovania a skvalitňovania environmentálnej infraštruktúry, zachovania a zlepšenia kvality jednotlivých zložiek životného prostredia a efektívnejšieho využívania prírodných zdrojov. V oblasti odpadového hospodárstva SR doposiaľ zaznamenala malý pokrok v znižovaní miery skládkovania odpadov. V prípade zmesového komunálneho odpadu je skládkovanie dominantným spôsobom nakladania s odpadmi a zhodnocovanie komunálneho odpadu sa využíva v malej miere. Postupne sa zvyšuje množstvo vyrobených alternatívnych palív z odpadov. Triedený zber odpadov je zavedený vo väčšine obcí, jeho efektívnosť ale nedosahuje požadované parametre. Hlavným problémom v oblasti znečistenia povrchových vôd sú nečistené, alebo nedostatočne čistené komunálne odpadové vody. Zariadenia využívané na úpravu pitnej vody a jej distribúciu obyvateľom sú zastarané a nezodpovedajú súčasným požiadavkám a trendom.

Očakávané výsledky

- zabezpečenie nakladania s odpadmi v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a za účelom plnenia požiadaviek „environmentálneho acquis“;
- vytvorenie podmienok pre zabezpečenie dobrého stavu vôd v SR;
- zabezpečenie plnenia predvstupových záväzkov SR voči EÚ v oblasti čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd;
- skvalitnenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou;
- inštalácia technologických zariadení a realizácia technických opatrení na zabezpečenie plnenia podmienok smerníc EÚ v oblasti emisií znečisťujúcich látok a kvality ovzdušia;
- zníženie znečisťovania životného prostredia prostredníctvom odvádzania odpadových vôd;

1.2.1.1.4. Tematický cieľ (TC) 9: Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii

Sprievodným znakom chudoby a sociálneho vylúčenia je úroveň zdravotného stavu obyvateľstva. Zlý zdravotný stav obyvateľov SR (chronické ochorenie, zdravotné postihnutie) je jednou z príčin sociálneho vylúčenia a chudoby (najmä z dôvodu následnej straty zamestnania a príjmu). Zdravé roky života obyvateľstva SR pri narodení výrazne zaostávajú za hodnotami priemeru krajín OECD.
Ohrozenie sociálnym vylúčením sa týka aj osôb, ktorým sú poskytované sociálne služby alebo náhradná starostlivosť, a to predovšetkým tých, ktorí sú umiestnení v inštitucionálnych zariadeniach, ktoré im z hľadiska svojho organizačného charakteru neumožňujú nezávislý a plnohodnotný život. Taktiež chýbajú sociálne služby na komunitnej úrovni – zariadenia na zosúladenie pracovného a súkromného života (zariadenia služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku). Miestne komunity čelia rôznym výzvam, predovšetkým zníženiu sociálnoekonomickej

zaostalosti, zvýšeniu kvality života a zlepšeniu infraštruktúry miestnych služieb vo vidieckych oblastiach.

Očakávané výsledky

- zvýšenie uplatniteľnosti ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením na trhu práce;
- zvýšené poskytovanie komunitnej sociálnej starostlivosti prechodom z inštitucionálnej na komunitnú úroveň;
- zlepšenie prístupu detí zo sociálne znevýhodneného prostredia ku kvalitnému a desegregovanému vzdelávaniu;
- lepšie uplatnenie na trhu práce znevýhodnených nezamestnaných zlepšením prístupu k bývaniu;
- zvýšenie prístupu marginalizovaných skupín k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti a zdravotníckej osvety prostredníctvom rozšírenia siete komunitných pracovníkov v oblasti zdravotnej výchovy;
- zvýšenie prístupu ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti a preventívnej zdravotnej starostlivosti s dôrazom na primárny kontakt a integrovanie zdravotníckych služieb.
- zvýšenie prístupu k starostlivosti v MŠ;
- zintenzívnenie prechodu inštitucionálnej formy starostlivosti na komunitnú;
- vybudovanie zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku za účelom podpory zosúladenia rodinného a pracovného života rodičov a zvýšenia zamestnanosti žien;
- zlepšenie integrácie zdravotných služieb prostredníctvom inovovanej zdravotníckej infraštruktúry;
- zvýšenie záujmu verejných a súkromných subjektov o miestne potreby a možnosti prostredníctvom podpory miestneho rozvoja vedeného komunitou;
- zvýšenie tvorby pracovných miest rozvojom podnikania a inovácií na miestnej úrovni;
- zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach.
- zvýšenie kvality života na vidieku prostredníctvom investícií do malých infraštruktúrnych projektov a miestnych služieb;
- zvýšenie záujmu verejných a súkromných subjektov o miestne potreby a možnosti prostredníctvom podpory miestneho rozvoja vedeného komunitou;
- zlepšenie ekonomického prostredia vo vidieckych oblastiach vrátane súvisiacej miestnej infraštruktúry;
- zlepšenie podmienok pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a tvorbu pracovných miest.

1.2.1.1.5. Tematický cieľ (TC) 10: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania

V rámci tohto tematického cieľu je na úrovni obce podstatná najmä problematická oblasť nedostatočné priestorové (najmä MŠ), materiálne a technické vybavenie (základné a odborné školy) inštitúcií vzdelávania, vrátane podmienok pre inkluzívne vzdelávanie.
Skúsenosti z implementácie OP Vzdelávanie na programové obdobie 2007 – 2013 ukázali, že podporu je potrebné orientovať na výsledkovo orientované vzdelávanie, pedagógov a nediskrimináciu a prístupnosť vo vzdelávaní a jej formách. Realizované opatrenia spôsobili zmenu smerom ku kvalite vzdelávania a boli zamerané na podporu inovácií týkajúcich sa obsahu vzdelávania s využívaním IKT vo vyučovacom procese na strane žiakov aj pedagógov, didaktických prostriedkov, prispeli k zvyšovaniu kompetencií pedagógov a zmien v systéme vzdelávania a jeho prepojenia s potrebami trhu práce. Zabezpečeniu inkluzívneho rozmeru vzdelávania napomáha inštitút asistenta učiteľa. Ich počet v MŠ a ZŠ však neodzrkadľuje skutočnú potrebu.

Očakávané výsledky

- zvýšené uplatnenie modelu inkluzívneho vzdelávania v školách;
- zvýšenie kvality a dostupnosti predprimárneho vzdelávania, vrátane inkluzívneho vzdelávania;
- zvýšenie kvality základného vzdelávania prostredníctvom cielených investícií do materiálno-technického vybavenia učební vrátane jazykových, prírodovedných, technických, IKT a polytechnických na získavanie zručností žiakov základných škôl

1.2.1.1.6. Miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD)

Prostredníctvom nástroja miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD) budú v SR riešené výzvy na miestnej úrovni spôsobom, ktorý bol doteraz známy pod prístupom LEADER. Pre miestnu úroveň je typická široká rozmanitosť potrieb a výziev, ktorým jednotlivé územia čelia. Pri ich identifikácii ide o riešenia, ktoré majú priamy dopad na dané územie, a to za predpokladu, že príslušná miestna komunita disponuje organizačnou, technickou a finančnou kapacitou pre ich realizáciu.

1.2.1.1.6.1 Hlavné výzvy na miestnej úrovni sú:

A. Zníženie sociálno-ekonomickej zaostalosti

- zvýšiť konkurencieschopnosť zaostávajúcich vidieckych oblastí,
- zlepšiť kvalifikáciu a prax pracovnej sily,
- znížiť vysokú mieru nezamestnanosti, hlavne mladých na vidieku, a tým znižovať riziko chudoby,
- rozvinúť miestnu ekonomiku a zlepšiť zavádzanie inovácií na miestnej úrovni,
- zlepšiť využívanie zdrojov vo vidieckych oblastiach, napr. prírodno-kultúrneho dedičstva.

B. Zvýšenie kvality života

- zlepšiť sociálnu a technickú infraštruktúru vo vidieckych oblastiach,
- zvýšiť povedomie o hodnotách kultúrneho dedičstva a o ochrane prírodných zdrojov vo vidieckych oblastiach,
- zlepšiť zavádzanie nových progresívnych (zelených) technológií a inovácií vo vidieckych oblastiach,
- zvýšiť podporu sociálnej inklúzie a zmierniť chudobu a zvýšiť hospodársky rast vo vidieckych oblastiach.

C. Zlepšenie infraštruktúry miestnych služieb vo vidieckych oblastiach

- zvýšiť efektívnosť, kvalitu a diverzitu miestnych služieb,
- zvýšiť mieru zapojenia miestnych partnerov do prípravy a implementácie projektov a znížiť dominanciu podpory subjektov verejného sektora.

Medzi hlavné prioritné oblasti realizované prostredníctvom prístupu CLLD patria:

- rozvoj miestnej ekonomiky a zamestnanosti využitím miestnych zdrojov a zavádzanie inovácií vo vidieckych oblastiach, ako aj podpora rôznych foriem zamestnávania vo vidieckych oblastiach,
- ochrana životného prostredia, adaptácia na dôsledky zmeny klímy, efektívne a udržateľné hospodárenie so zdrojmi vo vidieckych oblastiach,

1.2.1.1.6.2 Cieľové územie

Cieľovým územím pre CLLD je celé územie SR, t. j. vidiecke a vidiecko-mestské oblasti. Na tomto území bude podporený vznik jedného typu MAS – vidiecke MAS. Vidieckosť MAS je ohraničená celkovou hustotou osídlenia max. 150 obyvateľov/km^2. Súčasťou MAS môžu byť aj menšie, prípadne stredne veľké mestá, alebo mestské časti. V rámci územia MAS tak pôjde o vidiecko-mestské prepojenia. Kritériom pre oprávnenosť MAS je územie celej MAS, nie územia (katastre) jej jednotlivých členov. Počet obyvateľov na území MAS musí byť vyšší ako 10 000 obyvateľov a nesmie prekročiť počet 150 000 obyvateľov. V rámci CLLD budú ako oprávnení žiadatelia o podporu vylúčené obce nad 20 000 obyvateľov. Takéto obce/mestá, ako právnické osoby môžu byť členmi MAS, avšak oprávnenými žiadateľmi o podporu budú môcť byť iba subjekty pôsobiace na ich území, resp. registrované na území danej obce/mesta. Cieľom CLLD je posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti prevažne vidieckeho územia a zaistenie dlhodobého udržateľného rozvoja územia s riešením vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich funkčným zázemím, a to prostredníctvom multifondového miestneho rozvoja vedeného komunitou s potenciálom komplementarity k integrovaným územným investíciám (ďalej len „IÚI“) a udržateľnému mestskému rozvoju (ďalej len „UMR“).

1.2.1.1.6.3 Rozsah stratégií miestneho rozvoja

Integrované stratégie miestneho rozvoja budú pripravované ako multifondové stratégie

Pre efektívnu implementáciu nástroja CLLD je potrebné zmobilizovať aktérov v území s cieľom analyzovania územia, zapojenia aktérov do rozhodovania a prípravy a následnej implementácie kvalitnej stratégie miestneho rozvoja. Zo zdrojov určených na implementáciu nástroja CLLD bude preto vyčlenená časť prostriedkov na prípravnú podporu, predovšetkým pre partnerstvá a územia, ktoré doteraz

neimplementovali prístup zdola-nahor (LEADER). V rámci prípravnej podpory budú podporené náklady na budovanie kapacít (tréningy, školenia pre miestnych aktérov), náklady na štúdie a analýzy dotknutého územia, náklady spojené s prípravou stratégie vrátane administratívnych nákladov a pod. Pre partnerstvá a územia, ktoré doteraz neimplementovali prístup zdola-nahor bude vyhlásená výzva na prípravnú podporu.

1.2.1.1.6.4 Koordinácia a administratívne zabezpečenie CLLD

Hlavným orgánom zodpovedným za koordináciu prípravy a implementácie CLLD na národnej úrovni bude MPRV SR z pozície RO pre PRV SR 2014-2020.

1.2.1.1.6.5 Integrované územné investície (IÚI)

Základná požiadavka pre implementáciu IÚI je existencia strategického dokumentu, ktorý definuje najmä celkové ciele, vrátane očakávaných výsledkov; príslušné územie, na ktorom sa majú IÚI realizovať; investičné priority zodpovedajúcich programov; implementačné procesy výkonu stratégií a monitorovací mechanizmus, vrátane výsledkových ukazovateľov.

IÚI sa budú realizovať na základe **tzv. regionálnych integrovaných územných stratégií (ďalej aj „RIÚS"),** a to prostredníctvom IROP. RIÚS bude východiskovým strategickým dokumentom pre realizáciu IÚI na regionálnej úrovni, s dopadom na miestnu úroveň. Na základe RIÚS sa budú realizovať IÚI na úrovni regiónu v zmysle individuálnych a integrovaných projektov, ktorých vzájomná realizácia prispieva k plneniu cieľov danej RIÚS. RIÚS bude obsahovať analyticko-strategickú časť (analýza, tematické oblasti podpory, očakávané výsledky) a programovú časť (plánované opatrenia, ktoré sa majú realizovať na území RIÚS, harmonogram ich implementácie a proces monitorovania danej RIÚS). Integrovaný prístup v danom funkčnom území bude zabezpečený tým, že prostredníctvom RIÚS budú musieť byť identifikované také plánované opatrenia, ktoré prispejú k rozvoju celého funkčného územia RIÚS. Každá RIÚS bude pokrývať územie NUTS 3, t. j. celkovo bude implementovaných 8 RIÚS, vrátane BSK, ktoré spoločne pokrývajú územie celej SR. Plánované opatrenia a aktivity vychádzajúce z RIÚS budú financované z väčšiny tematických prioritných osí IROP. Na zabezpečenie integrovaného charakteru a komplexných riešení budú plánované opatrenia financované z IROP komplementárne podporované „mäkkými" opatreniami financovanými z ESF prostredníctvom „OP ĽZ. V RIÚS budú navrhované aj „mäkké" opatrenia, ktoré budú komplementárne zodpovedať investičným aktivitám IROP. Koordinácia podpory medzi IROP a OP ĽZ bude zabezpečovaná na úrovni RO, a to prostredníctvom pracovných skupín pre oblasť deinštitucionalizácie poskytovania sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti a pre oblasť vzdelávania. V rámci RIÚS sa nevylučuje aj možnosť identifikácie takých plánovaných opatrení, ktorých realizácia bude v kompetencii iných OP. Žiadosti o podporu, ktoré budú predkladané na schválenie iných OP, ako IROP, a ich ciele budú korešpondovať s plánovanými opatreniami v schválenej RIÚS, budú zvýhodnené v hodnotiacom a výberovom procese.

Model RIÚS predstavuje aplikáciu princípu partnerstva v súlade čl. 5 nariadenia EP a Rady (EÚ)
č. 1303/2013. Nositeľom RIÚS bude *„partnerstvo pre tvorbu a implementáciu RIÚS" (ďalej aj „partnerstvo") zložené zo zástupcov regionálnej samosprávy (vyššie územné*

celky), miestnej samosprávy (mestá a obce), štátnej správy, miestnych iniciatív (miestne akčné skupiny, združenia obcí) a ďalších sociálno-ekonomických partnerov ***(podnikateľský sektor****, záujmové združenia, tretí sektor).* Regionálne partnerstvo bude inštitucionalizované vo forme Rady partnerstva pre RIÚS, zloženej z vybraných zástupcov subjektov tvoriacich partnerstvo. Rada partnerstva pre RIÚS bude mať rozhodujúcu úlohu pri príprave RIÚS, najmä čo sa týka definovania územného priemetu cieľov IROP, ktoré sa majú realizovať na území pokrývanom RIÚS.
Vyššie územné celky (NUTS 3) budú plniť úlohu gestora prípravy a implementácie RIÚS (ďalej len „gestor RIÚS“). Všetky zásadné rozhodnutia a výstupy gestorov RIÚS budú podliehať schváleniu Radou partnerstva pre RIÚS. Úloha RO pre IROP bude vo vzťahu k partnerstvu potvrdzovať jeho rozhodnutia, ako napr. schvaľovanie RIÚS, schvaľovanie predložených žiadostí o podporu, na základe plánovaných opatrení, schválených na úrovni Rady partnerstva pre RIÚS a dohliadať na napĺňanie stratégie IROP. Proces monitorovania a hodnotenia na národnej úrovni bude zabezpečovať RO pre IROP, v spolupráci s gestormi RIÚS.
RIÚS bude vychádzať z programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávnych krajov, programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja miest a obcí, regionálnych, sektorových koncepčných a ďalších relevantných strategických dokumentov. RIÚS bude záväzným strategickým dokumentom implementácie IROP v danom regióne definujúcim konkrétne plánované opatrenia, ktoré budú východiskom pre žiadosti o podporu, s dôrazom na integrovaný prístup pre rozvoj územia.

Tabuľka 1: Indikatívna finančná alokácia pre IÚI okrem UMR

Prioritná os	Indikatívna alokácia v EUR (zdroje EÚ)
PO 1 Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch	312 000 000,00
PO 2 Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám	473 183 197,00
PO 3 Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch	55 015 548,00
PO 4 Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie	60 328 116,00
Spolu IROP	900 526 861,00

1.2.1.1.6.6 Udržateľný mestský rozvoj, vrátane princípov na identifikovanie mestských oblastí, kde sa majú integrované aktivity udržateľného mestského rozvoja uskutočniť a indikatívna alokácia určená na aktivity v rámci EFRR na vnútroštátnej úrovni

V podmienkach SR je mestský rozvoj legislatívne ustanovený v zákone č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý vyšším územným celkom a obciam ustanovuje vypracovať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja v prípade, ak sa chcú uchádzať o verejné zdroje. Musia pritom rešpektovať hlavne výstupy nástrojov územného plánovania ustanovené Stavebným zákonom, ktoré sústavne a komplexne riešia priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú jeho zásady rozvoja a navrhujú vecnú a časovú koordináciu činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi udržateľného rozvoja.

KURS, ako hierarchicky najvyšší nástroj územného plánovania, vymedzil na základe komplexného zhodnotenia systému osídlenia SR najvýznamnejšie priestory mestského rozvoja. Toto bolo stanovené ako hlavné kritérium pre vymedzenie podporovaných mestských oblastí, nakoľko KURS je komplexne spracovaný a prerokovaný, dlhodobo platný dokument schválený vládou SR, ktorý je priebežne aktualizovaný.
Mestami navrhnutými na podporu sú Bratislava, Košice a centrá osídlenia prvej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu vymedzenú KURS, t. j. všetky krajské mestá SR. Do oprávneného územia podpory UMR sa pritom zahŕňa jednak vlastné administratívne územie mesta, ako aj jadrové pásmo ťažiska osídlenia prvej úrovne vymedzené v KURS, ktoré spolu predstavujú mestské funkčné oblasti[8] (pozri časť 1.1.1).
Centrum najvyššieho významu – hlavné mesto SR Bratislava, predstavuje koncentráciu najvýznamnejších vzdelávacích, výskumných, zdravotných, finančných, kultúrnych a ostatných obslužných zariadení celoštátneho významu. Druhé najvýznamnejšie centrum je mesto Košice. **Ďalej sú to mestá, ktoré plnia aj funkciu krajských miest. Ide o mestá medzinárodného a celoštátneho významu: Banská Bystrica, Nitra, Prešov, Trenčín, Trnava a Žilina.**
Veľmi dôležitým faktorom dopĺňajúcim uvedené hlavné kritérium sú aj skúsenosti z predchádzajúceho obdobia, existujúci dostatočný potenciál a kapacita k naplneniu cieľov ekonomického rastu, tvorby pracovných miest za súčasného zohľadňovania požiadaviek na sociálny rozvoj a environmentálnu udržateľnosť. U všetkých krajských miest sa predpokladá dostatočná pripravenosť, kapacita a dosiahnutie multiplikačných a synergických efektov. Taktiež sa očakáva ich zvýšená schopnosť na podporu inovačných opatrení (štúdie a pilotné projekty) s cieľom identifikovať a realizovať nové riešenia problémov súvisiacich s UMR.
Integrované opatrenia UMR budú podporované prostredníctvom rozsahu prioritných osí IROP.
UMR sa bude realizovať ako súčasť modelu RIÚS, pričom každá RIÚS bude obsahovať aj samostatnú strategickú časť venovanú UMR vo vzťahu k stanoveným mestským funkčným oblastiam. Za účelom prípravy stratégie UMR vytvorí krajské mesto partnerstvo za účasti zástupcov partnerov tvoriacich mestskú funkčnú oblasť. Mestskú funkčnú oblasť v Rade partnerstva pre RIÚS bude zastupovať minimálne zástupca krajského mesta. Schvaľovanie plánovaných opatrení vychádzajúcich zo stratégie pre UMR bude vykonávané zo strany orgánov miest a obcí vo funkčných územiach UMR. Ostatné procesy spojené so schvaľovaním a implementáciou stratégií pre UMR budú obdobné, ako pri RIÚS.

Tabuľka 2: Indikatívna alokácia určená na integrované aktivity UMR na národnej úrovni

Indikatívna alokácia určená na integrované aktivity udržateľného mestského rozvoja na národnej úrovni

[8] Mestské funkčné oblasti krajských miest sú stanovené v Analýze rozvojového potenciálu regiónov SR a ich územných rozdielov s priemetom na tematickú koncentráciu EŠIF v Partnerskej dohode SR na roky 2014 – 2020

(EUR)
368 100 000,-

1.2.2. Systém predkladania projektov

Systém predkladania projektov bude odlišný podľa toho či sa bude jednať o tematické ciele rozpracované samostatne alebo o prierezové tematické ciele. Samostatné ciele budú vyhlasované riadiacimi orgánmi, čo sú ministerstvá, resp. sprostredkovateľskými orgánmi, ktoré ministerstvo manažmentom prostriedkov poverí- ako je napríklad SIEA (Slovenská informačná a energetická agentúra.) Pri prierezovom ciele sa budú projekty podávať priamo rade MAS v regióne.
Z hľadiska vyhlásených výziev sa budú uplatňovať dva typy a to výzva otvorená a zatvorená. Na každý typ výzvy budú alokované finančné prostriedky, rozdiel bude v tom, že pri priebežnej výzve sa projekt bude hodnotiť okamžite po doručení a výzva sa skončí v momente vyčerpania finančnej alokácie výzvy. Pri uzavretej výzve sa projekty zhromažďujú až do dátumu uzávierky výzvy a začínajú sa hodnotiť všetky spolu.
Finančné alokácie, ktoré sú uvádzané pri konkrétnych možnostiach čerpania označujú celkové alokované prostriedky na tematické ciele, prioritné osi a investičné priority na celé programové obdobie (dokonca roku 2020, resp. 2022).

1.2.3. Systém financovania projektov

Projekty sú financované tromi spôsobmi, predfinancovaním, refundáciou alebo kombináciou oboch spôsobov. Pri predfinancovaní sa poskytujú zálohovo prostriedky a po ich minutí a zúčtovaní sa uvoľňuje ďalšia platba. Pri refundácií prijímateľ výdavky uhradí z vlastných alebo úverových zdrojov a predloží účtovné doklady na preplatenie.

1.2.4. Operačné programy

1.2.4.2. Operačný program Kvalita životného prostredia (OP KŽP)

Operačný program kvalita životného prostredia je zaujímavý práve rozpracovaným tematickým cieľom 4 (TC 4) Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch. Investičná priorita 4.1. Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov, investičná priorita 4.2. Podpora energetickej efektívnosti využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch a investičná priorita 4.3. Podpora energetickej efektívnosti inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania.

1.2.4.3. Operačný program Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)

Integrovaný regionálny operačný program umožňuje čerpanie z prioritnej osy miestny rozvoj vedený komunitou, kde sa práve budú realizovať záväzné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou. Podporené bude zvýšenie zamestnanosti a zlepšenie mestskej a vidieckej infraštruktúry.

1.2.4.4. Operačný program Ľudské zdroje (OP ĽZ)

Operačný program Ľudské zdroje sa zameriava na podporu rozvoja ľudských zdrojov celoživotného učenia aj plnohodnotného začlenenia sa na trh práce na zlepšenie sociálnej situácie. Pre obec ako zamestnávateľa sú využiteľné dve prioritné osi operačného programu a to prioritná os č. 2- Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí a prioritná os č. 3-Zamestnanosť. Čiastočne by mohla byť použitá prioritná os č. 4, ale táto nie je špeciálne spracovaná v konkrétnych možnostiach čerpania, nakoľko ide najmä zosúladenie rodinného a pracovného života. Ide najmä o matky na a po materskej dovolenke.
Je predpoklad, že Operačný program Ľudské zdroje v nami sledovaných prioritných osiach, bude implementovaný najmä cez národné projekty realizované Úradom práce sociálnych veci a rodiny, tak ako to bolo aj v minulom programovom období.

2. Konkrétne možnosti čerpania Štrukturálnych fondov

Možnosť čerpania č. 1

Operačný program	**Kvalita životného prostredia**
Prioritná os	1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry
Investičná priorita	1.2. Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek
Špecifický cieľ	1.2.1. Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ
Prioritná os rozvoja obce Trenčianska Teplá	1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov v obci prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry
Rozvojový cieľ obce Trenčianska Teplá	1. Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v obci Trenčianska Teplá
Očakávané výsledky	a) Zvýšený podiel obyvateľstva napojeného na kanalizačnú sieť b) Zvýšený podiel komunálnych odpadových vôd čistených v súlade s legislatívou SR a EÚ
Aktivity	A. Budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre aglomerácie nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ B. Podpora realizácie infraštruktúry v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ktoré prispejú k zlepšeniu kvality vody v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový
Podmienky poskytnutia pomoci	Budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre aglomerácie nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ

	- podporované budú iba projekty riešiace odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách, v ktorých nie je dosiahnutý súlad s požiadavkami smernice 91/271/EHS; - realizáciou projektu musí dôjsť k zabezpečeniu odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd z celej predmetnej aglomerácie v súlade s požiadavkami smernice 91/271/EHS; - prioritne budú podporované projekty zabezpečujúce odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd zo zoznamu aglomerácií nad 2000 EO uvedených v Národnom programe SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS; - projekty budú podporované podľa veľkostnej kategórie riešenej aglomerácie, a to v poradí od najväčšej veľkostnej kategórie po najmenšiu; - realizáciou projektu musí dôjsť k zlepšeniu čistenia komunálnych odpadových vôd a/ alebo zvýšeniu napojenia nových producentov.
Termín plánovanej výzvy 2015/2016	7/2015 otvorená výzva
Finančná alokácia	300 000 000 €
Potenciálne projektové zámery obce Trenčianska Teplá	**Dobudovanie kanalizácie obce Trenčianska Teplá**

Poznámky	

Možnosť čerpania č. 2

Operačný program	**Kvalita životného prostredia**
Prioritná os	4: Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch.
Investičná priorita	4.3 Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania
Špecifický cieľ	4.2.1: Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov
Prioritná os rozvoja obce Trenčianska Teplá	2. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo v obci
Rozvojový cieľ obce Trenčianska Teplá	2. Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v budovách vo vlastníctve obce Trenčianska Teplá
Očakávané výsledky	a) Zníženie energetickej náročnosti verejných budov b) Systémový prístup pri zásobovaní teplom z efektívnych systémov CZT c) Zvýšenie podielu OZE pri spotrebe energie v budovách
Aktivity	Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov sa dosiahne prostredníctvom: · zlepšovania tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií; ·modernizáciou vykurovacích/klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia, výťahov za účelom zníženia spotreby energie; · inštaláciou systémov merania a riadenia; ·zmenou spôsobu zásobovania teplom smerom k využívaniu

	účinných systémov CZT; · inštaláciou zariadení na využívanie OZE pre spotrebu energie v budove. V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná na: - zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov vo vlastníctve/správe subjektov ústrednej správy a verejnoprávnych ustanovizní; - zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov vo vlastníctve/správe subjektov územnej samosprávy.
Podmienky poskytnutia pomoci	podporené budú projekty len pre budovy, ktoré bude v zmysle plánovanej reformy verejnej správy na národnej resp. lokálnej úrovni preukázateľne dlhodobo využívať verejný sektor; - podporené budú opatrenia na úsporu energie navrhnuté nad rámec splnenia minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť budov podľa všeobecne platných právnych predpisov tak, aby sa potreba energie znížila na úroveň nízkoenergetických budov, ultranízkoenergetických budov a budov s takmer nulovou potrebou energie; - zvýhodňované budú komplexné projekty s najvyššou úsporou primárnych energetických zdrojov na m2 celkovej podlahovej plochy; - uprednostňované budú budovy, ktoré majú vybudovaný bezbariérový prístup alebo pre ktoré sa bezbariérový prístup vybudovať plánuje, - inštalácia zariadení na využívanie OZE na budovách bude podporená len ako súčasť komplexného projektu na zlepšenie energetickej hospodárnosti verejných budov, a to s dôrazom na minimalizáciu negatívnych dopadov na ochranu životného prostredia, najmä ovzdušia; - nebudú podporované projekty, v rámci ktorých bude v rozpore s príslušnou národnou legislatívou navrhované odpojenie od účinných systémov CZT alebo inštaláciou obnoviteľných zdrojov energie sa zvýšia emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia v porovnaní so súčasným stavom v predmetnej lokalite; - pri projektoch, v ktorých sa bude využívať biomasa bude potrebné preukázať splnenie kritérií udržateľnosti jej využívania v súlade s odporúčaniami správy Komisie Rade aEP opožiadavkách trvalej udržateľnosti na používanie zdrojov tuhej aplynnej biomasy pri

	výrobe elektriny, tepla a chladu COM(2010) 11 final; - realizácia projektu nesmie viesť k zmene charakteru využitia budovy, pričom akceptované nebudú ani aktivity, ktoré nesúvisia so zlepšením energetickej hospodárnosti budov (napr. nadstavba, prístavba budovy); - podporené budú aj projekty realizovateľné formou energetických služieb, ak predložený energetický audit preukáže odôvodnenosť takéhoto riešenia; - intenzita pomoci určená vo väzbe na úspory energie, bude špecifikovaná na základe výsledkov analýzy v rámci národného projektu „Podpora nástrojov na zavádzanie a optimalizáciu opatrení v oblasti energetickej efektívnosti verejných budov“ ; - podpora bude podmienená predložením energetického auditu na základe ktorého v procese hodnotenia dôjde k overeniu: □□ výpočtov plánovaného ročného objemu úspory PEZ na m2 celkovej podlahovej plochy; □□ technickej uskutočniteľnosti navrhovaných energetických opatrení.
Termín plánovanej výzvy 2015/2016	10/2015
Finančná alokácia	150 000 000 €
Potenciálne projektové zámery obce Trenčianska Teplá	• **Zateplenie materskej školy** • **Potenciálne čiastočne rekonštrukcia Sokolovne**
Poznámky	

Možnosť čerpania č. 3

Operačný program	**Integrovaný regionálny operačný program**
Prioritná os	5. Miestny rozvoj vedený komunitou
Investičná priorita	5.1: Záväzné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou
Špecifický cieľ	5.1.2 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach
Prioritná os rozvoja obce Trenčianska Teplá	3. Podpora miestneho rozvoja vedeného komunitou v obci
Rozvojový cieľ obce Trenčianska Teplá	3. Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi rozvojovým centrom a jeho zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach
Očakávané výsledky	- zvýšenie kvality života vo vidieckych regiónoch; - rozvoj mestsko-vidieckych vzťahov; - rozvoj verejných služieb.
Aktivity	- budovanie prvkov a podpora opatrení na zvyšovanie bezpečnosti dopravy v obciach, - rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach: **dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel:** - výstavba, modernizácia, rekonštrukcia zastávok, staníc, parkovísk, na linkách prepájajúcich obec s mestom, - nákup vozidiel pre účely zabezpečenia spoločnej dopravy osôb vrátane vozidiel prispôsobených osobám s obmedzenou možnosťou pohybu a orientácie, - zriaďovanie, obnova a výstavba cyklistických trás zabezpečujúcich dopravu osôb do a zo zamestnania alebo k verejným službám (napr. trasy vedúce k vlakovým, autobusovým zastávkam a staniciam v obciach a mestách) vrátane investícií do doplnkovej cyklistickej

	infraštruktúry vrátane odpočívadiel, chránených parkovísk pre bicykle, **sociálne služby a komunitné služby:** - zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia, - zvyšovanie kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb, rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb, - infraštruktúra komunitných centier, - infraštruktúra vzdelávania: - vybudovanie, modernizácia odborných učební, laboratórií, jazykových učební ZŠ, , - skvalitnenie a rozšírenie kapacít predškolských zariadení, - podpora lokálnych ekologických služieb, - výstavba a obnova mestských trhových priestorov za účelom podpory
Podmienky poskytnutia pomoci	Maximálna výška verejnej podpory na jeden projekt v rámci špecifického cieľa 5.1.2 je 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt. Môžu sa realizovať projekty so zreteľom na sociálnu inklúziu vrátane marginalizovaných rómskych komunít. Pre efektívne dosiahnutie čo najväčšieho príspevku operácií/projektov k naplneniu špecifického cieľa 5.1.2 a dosiahnutie stanovených výsledkov navrhované operácie/projekty rešpektujú nasledovné princípy: - Projekt musí mať preukázateľný dopad na podporu, rozvoj alebo posilnenie vzťahov medzi mestom a jeho okolitým zázemím obcí alebo medzi obcou ako rozvojovým pólom a jej sídelným zázemím. - Projekt uplatňuje zásadu „znečisťovateľ platí"
Termín plánovanej výzvy 2015/2016	Nie je
Finančná alokácia	100 000 000 €
Potenciálne projektové zámery obce Trenčianska Teplá	• **TREŽ- revitalizácia budovy remízy** • **Rekonštrukcia a revitalizácia budovy Sokolovne** • **Budovanie cyklotrás v obci** • **Rekonštrukcia mostu z Ul. Teplická na Ul. Andreja Hlinku** • **Rozvoj infaštruktúry obce v súvislosti s Územným plánom obce Trenčianska Teplá** • **Rozšírenie kapacít materskej školy** • **Zvýšenie kapacity opatrovateľskej služby v obci**

Poznámky	

Možnosť čerpania č. 4

Operačný program	**Integrovaný regionálny operačný program**
Prioritná os	4. Zlepšenie kvality života v regionóch s dôrazom na životné prostredie
Investičná priorita	4.3: Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácia miest, oživenia a dekontaminácia opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku
Špecifický cieľ	4.3.1: Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku.
Prioritná os rozvoja obce Trenčianska Teplá	4. Zlepšenie kvality života v obci s dôrazom na životné prostredie
Rozvojový cieľ obce Trenčianska Teplá	4. Zlepšenie environmentálnych aspektov v obci prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku.
Očakávané výsledky	Opatrenia v rámci špecifického cieľa 4.3.1 môžu mať charakter: - „zelenej— (využívanie vegetácie) a „modrej— (využívanie vodných prvkov) infraštruktúry, - „mäkkých— neinfraštruktúrnych prístupov (napr. informačno-osvetová činnosť, dotačná politika a pod.). Výsledok podpory IROP: - zlepšenie kvality ovzdušia, posilnenie ekologickej stability a zlepšenie sídelného prostredia prostredníctvom vybudovania prvkov zelenej infraštruktúry v mestách a zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku, - zníženie zraniteľnosti krajiny klimatickými rizikami prostredníctvom adaptačných opatrení, - budovanie adaptačnej kapacity – tvorba informačných podporných sociálnych štruktúr a podpornej správy, - zlepšenie kvality života obyvateľov sídlisk prostredníctvom regenerácie vnútroblokov.

Aktivity	- opatrenia pre zníženie hluku v urbanizovanom prostredí: akčné protihlukové plány nad rámec legislatívy EÚ, podrobné hlukové mapy pre zaťažené obytné územia, protihlukové steny a bariéry, protihluková výsadba, protihlukové izolácie na zdroji hluku, resp. vibrácií; - opatrenia pre zníženie znečistenia ovzdušia: príprava koncepčných dokumentov za účelom návrhu realizácie systémových opatrení na znižovanie znečistenia ovzdušia (napr. dokumentácia pre vymedzenie nízkoemisných zón v mestách a pod.); - prirodzené krajinné prvky ako napr. malé vodné toky, ostrovčeky lesa, živé ploty, ktoré môţu slúţiť ako ekokoridory, alebo nášľapné kamene pre voľne žijúce organizmy; - mestské prvky napr. prvky drobnej infraštruktúry urbánneho dizajnu, zelené parky, zelené steny a zelené strechy, ktoré biodiverzite poskytujú prostredie a ekosystémom umožňujú fungovanie a poskytovanie sluţieb prepojením mestských, prímestských a vidieckych oblastí; - aktivity v oblasti dopravnej infraštruktúry: zelené koridory pozdĺž cyklotrás, tzv. greenways (aleje, živé ploty, remízky) v súvislosti s podporou biodiverzity, ktoré nielen spájajú mesto s jeho zázemím, ale aj umožňujú pohodlnú a príjemnú prepravu v rámci sídla, zelené steny na protihlukových stenách, vegetačné stredové pásy; - zazelenanie miest (výsadba a regenerácia izolačnej zelene oddeľujúcej obytnú zástavbu od priemyselných stavieb, komerčných areálov alebo frekventovaných dopravných koridorov); - v regiónoch so zvyšujúcim sa úhrnom zrážok a obdobiami dažďa zavedenie osobitných zberných systémov na odpadovú a dažďovú vodu – zachytávať dažďové vody formou zaústenia strešných a terasových zvodov do povrchového odtokového systému na zber dažďovej vody a odvádzať zachytenú vodu do vsaku a zberných jazierok, dažďových záhrad, zriaďovanie vegetačných striech; - multifunkčné zóny, kde sa preferuje vyuţívanie krajiny, ktoré pomáha zachovať alebo obnoviť zdravé ekosystémy s vysokou biodiverzitou, pred inými nezlučiteľnými aktivitami; - budovanie daţďových nádrží a predčisťovanie dažďových vôd (veľké parkoviská či iné dopravné, priemyselné a obchodné areály), ochladzovacie koridory v urbanizovanom prostredí; - regenerácia vnútroblokov sídlisk s uplatnením ekologických princípov tvorby a ochrany zelene.
Podmienky poskytnutia pomoci	projekty výsadby a regenerácie izolačnej zelene na iných miestach ako pre tento účel vymedzených v platnej územnoplánovacej dokumentácii (v platnom územnom pláne) nie sú oprávnené, podporené stavebné objekty (verejne prístupné priestory a verejne prístupné budovy) musia byť plne bezbariérové v súlade s princípmi univerzálneho navrhovania - projekt spĺňa požiadavky v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 532/2002 Z. z., uprednostňované budú cost-benefit efektívne projekty s dopadom na vyšší počet obyvateľov (sídliská a pod.),

	projekt zohľadňuje výber správnej vegetácie ako i problém nakladania s dažďovými vodami a zároveň mať merateľné dopady na zníženie hlukového a prachového zaťaženia obyvateľstva.
Termín plánovanej výzvy 2015/2016	Nie je
Finančná alokácia	100 000 000 €
Potenciálne projektové zámery obce Trenčianska Teplá	• **Revitalizácia a úprava vnútroblokov v obci, úprava zelene** • **Dokončenie CMZ v obci** • **Rozvoj infaštruktúry obce v súvislosti s Územným plánom obce Trenčianska Teplá**
Poznámky	

Možnosť čerpania č. 5

Operačný program	**Integrovaný regionálny operačný program**
Prioritná os	2. Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám
Investičná priorita	2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleneňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inšiucionálnych služieb na komunitné
Špecifický cieľ	2.1.1.: Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni
Prioritná os rozvoja obce Trenčianska Teplá	5. Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám v obci
Rozvojový cieľ obce Trenčianska Teplá	5. Podpora prechodu poskytovania sociálnych služieb v obci z inštitucionálnej formy na komunitnú
Očakávané výsledky	- transformácia a DI existujúcich zariadení s celoročným pobytom na zariadenia poskytujúce služby a zabezpečujúce výkon opatrení SPOaSK na komunitnej báze, t.j. v prirodzenom sociálnom prostredí alebo v prirodzených spoločenstvách organizačne a kultúrne čo najviac podobných bežnej rodine; - skvalitnenie a rozšírenie ponuky existujúcich a zabezpečenie nových služieb a opatrení SPOaSK, ktoré sa poskytujú na komunitnej báze, v prirodzenom rodinnom prostredí, resp. náhradnom rodinnom prostredí, vrátane inovatívnych služieb komunitnej starostlivosti a inovatívnych opatrení; - budovanie siete zariadení starostlivosti o detí do 3 rokov s cieľom podpory zosúladenia rodinného a pracovného života a zvýšenia zamestnanosti žien.
Aktivity	- rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia vhodných stavebných objektov pre vytvorenie priestorových podmienok na poskytovanie a zabezpečenie komunitnej starostlivosti v súlade s princípmi deinštitucionalizácie; - rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia stavebných objektov existujúcich zariadení, ktoré už poskytujú a zabezpečujú služby na komunitnej báze; - zriaďovanie a výstavba nových stavebných objektov zariadení

	sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej aj „SPOaSK—) vrátane tých, ktoré poskytujú inovatívne formy komunitnej starostlivosti a opatrení na podporu zotrvania/návratu detí v prirodzenom rodinnom prostredí, resp. podporu náhradného rodinného prostredia; - výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku v záujme zosúladenia rodinného a pracovného života; - investovanie do materiálno-technického vybavenia zariadení vrátane motorových vozidiel pri zriaďovaní zázemia pre terénne služby a výkonu opatrení SPOaSK v prirodzenom rodinnom, náhradnom rodinnom prostredí a otvorenom prostredí; - opatrenia na zvýšenie energetickej hospodárnosti budov.
Podmienky poskytnutia pomoci	projekt musí byť, v závislosti od oblasti, v súlade A.)so Stratégiou deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR, B.)s Národným akčným plánom prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych sluţieb na roky 2012 – 2015, C.) s Koncepciou zabezpečovania výkonu súdnych rozhodnutí v detských domovoch na roky 2012 – 2015 s výhľadom do roku 2020 - Plán transformácie a deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti, D.) so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v platnom znení, E.) so zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v platnom znení,pričom súlad sa overuje a potvrdzuje stanoviskom vecne príslušného orgánu, - podpora zariadení sociálnych sluţieb a zariadení na výkon SPOaSK, ktoré sa majú transformovať a deinštitucionalizovať, bude podmienená transformačným plánom zariadenia, - oprávnené na podporu budú len tie projekty, ktorých výsledkom bude poskytovanie sociálnych služieb a výkon opatrení SPOaSK v zariadení na komunitnej úrovni, - výber lokality pre umiestnenie sociálnej služby sa riadi preferenciami prijímateľov sociálnych sluţieb, ktorí k nej majú nejaký vzťah alebo sa riadi potrebou kompletizovať sieť komunitných služieb v danej lokalite, - podporené objekty v sociálnych službách spojené s bývaním môžu mať maximálne kapacitu 6 miest v 1 bytovej jednotke a maximálne 2 bytové jednotky v 1 objekte, - podporené objekty v sociálnych službách zamerané na poskytovanie sluţieb starostlivosti o deti do 3 rokov veku môžu mať maximálne kapacitu 20 miest v jednom objekte, - podporené objekty v SPOaSK spojené s bývaním detí, ktoré sú umiestnené v detských domovoch na základe rozhodnutia súdu, môžu mať maximálne kapacitu 10 miest v 1 bytovej jednotke a maximálne 1 bytová jednotka v 1 objekte (rodinnom dome, byte), - v priebehu transformácie a deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb s celoročným pobytom sa nesmú prijímať noví klienti do pôvodných existujúcich objektov zariadení tak, aby sa dopĺňala alebo navyšovala kapacita,

	- podporený objekt musí byť včlenený do bežnej zástavby obce a primerane vzdialený od iného objektu, v ktorom sa poskytuje sociálna služba a zabezpečuje výkon opatrení SPOaSK v zariadení, - ambulantné sociálne služby musia byť zabezpečované oddelene (personálne aj priestorovo) od bývania (platí iba pre sociálne služby), - v prípade investícií v pôvodných objektoch ambulantných služieb alebo opatrení, alebo zázemia terénnych sluţieb alebo opatrení sa musí preukázať, že tieto služby/opatrenia nebolo možné zabezpečiť vhodnejším spôsobom v bežnej komunite,
Termín plánovanej výzvy 2015/2016	Nie je
Finančná alokácia	284 000 000 €
Potenciálne projektové zámery obce Trenčianska Teplá	• **Zvýšenie kapacity opatrovateľskej služby v obci**
Poznámky	

Možnosť čerpania č. 6

Operačný program	**Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014-2020**
Prioritná os	7. Informačná spoločnosť
Investičná priorita	2a): Rozšírenie širokopásmového pripojenia a zavádzanie vysokorýchlostných sietí a podpory zavádzania nastupujúcich technológií a sietí pre digitálne hospodárstvo
Špecifický cieľ	7.1: Zvýšenie pokrytia širokopásmovým internetom / NGN
Prioritná os rozvoja obce Trenčianska Teplá	6. Podpora rozvoja informačných a komunikačných technológií (IKT) v obci
Rozvojový cieľ obce Trenčianska Teplá	6. Zvýšenie pokrytia širokopásmovým internetom / NGN v obci
Očakávané výsledky	- Zvýšenie pokrytia všetkých domácností širokopásmovým pripojením s rýchlosťou minimálne 30 Mbit/s; - Zvýšenie dopytu po širokopásmovom pripojení s rýchlosťou minimálne 30 Mbit/s, a to ako u občanov, tak aj u podnikateľov a verejných inštitúcií; - Zvýšenie nasadenia technologických inovácií v prístupových sieťach (LTE, FTTH a podobne).
Aktivity	Budovanie regionálnych sietí s technologickou neutralitou otvorených pre všetkých operátorov s ohľadom na cieľ 100 percentného pokrytia 30 Mbit/s
Podmienky poskytnutia pomoci	-možnosť vyhlasovateľa vyzvania reagovať na prípadné potrebné zmeny vo vyhlásenom vyzvaní v súlade s princípmi transparentnosti, nediskriminácie a rovnakého prístupu; - zabezpečenie kontinuálneho prístupu verejnosti k možnostiam financovania zo zdrojov EÚ v prípadoch aktivít, ktoré predpokladajú širší priestor konkurencie; - nastavenie transparentných a objektívnych podmienok, ktorých overenie je potrebné pre financovanie národných projektov, spolu so zvýšením dôrazu na kvalitnú prípravu takýchto projektov; - povinnosť prijímateľa vyčleniť 3 % oprávnených výdavkov projektu pre implementáciu štandardov riadenia informačno - technologických projektov, ktoré zabezpečia aktívnu participáciu na riadení projektov a komplexné riadenie budovania informačnej spoločnosti; - štúdie realizovateľnosti budú predmetom posúdenia a schválenia zo strany Riadiaceho výboru;

	- projekty budú riadené v súlade so štandardami riadenia informačno - technologických projektov; - projekty budú predmetom posúdenia dvomi nezávislými hodnotiteľmi. Pri výbere projektov bude hrať kľúčovú úlohu správne nastavený schvaľovací proces, s cieľom zabezpečenia transparentného a efektívneho výberového procesu zadefinovaním jasných a objektívnych kritérií výberu operácií umožňujúcich objektívne posúdiť a vyhodnotiť mieru prínosu projektu k naplneniu špecifických cieľov operačného programu: - jasne definovaným formátom projektu; - hodnotiace kritériá, ktoré budú schvaľované v závislosti od charakteru prioritnej osi/špecifického cieľa a budú zamerané na cielené posúdenie prínosu okruhu obsahovo podobných projektov k týmto cieľom; - systémom opravných prostriedkov.
Termín plánovanej výzvy 2015/2016	Nie je
Finančná alokácia	950 000 000 €, celá prioritná os
Potenciálne projektové zámery obce Trenčianska Teplá	• **Vybudovanie prenosovej siete v obci Trenčianska Teplá s rýchlosťou minimálne 30 Mbit/s**
Poznámky	

Možnosť čerpania č. 7

Operačný program	**Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014-2020**
Prioritná os	7. Informačná spoločnosť
Investičná priorita	2c): Posilnenie aplikácií IKT v rámci elektronickej štátnej správy, elektronického vzdelávania, elektronickej inklúzie, elektronickej kultúry a elektronického zdravotníctva
Špecifický cieľ	7.4: Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb pre občanov
Prioritná os rozvoja obce Trenčianska Teplá	6. Podpora rozvoja informačných a komunikačných technológií (IKT) v obci
Rozvojový cieľ obce Trenčianska Teplá	7. Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb obce pre občanov
Očakávané výsledky	- Používanie služieb eGovernmentu sa stane všeobecným štandardom za celkovej vysokej spokojnosti s kvalitou služieb; - Zvýšenie kvality života občanov - výrazne sa zredukuje čas potrebný na riešenie životných situácií s verejnou správou a zvýšia sa možnosti participácie na správe vecí verejných; - Zvýšenie otvorenosti verejnej správy pre občanov
Aktivity	A. Kompozícia elektronických služieb do zjednodušených životných situácií: – Analýza vhodných životných situácií, ktoré majú byť komplexne poskytované elektronicky – Implementácia riešení zjednodušených životných situácií B. Zavedenie inovatívnych elektronických služieb VS pre občanov a podnikateľov: – Analýza oblastí vhodných pre inovácie a proaktivitu – Implementácia proaktívnych elektronických služieb a riešení – Implementácia služieb s vysokou pridanou hodnotou, vrátane aktivít smerujúcich k podpore kreatívneho priemyslu a sprístupňovania digitálnych rozmnožení predmetov kultúrneho dedičstva - Implementácia služieb spojených s investičnými príležitosťami C. Zavedenie služieb a aplikácií pre mobilný government: – Analýza oblastí vhodných pre mobilné aplikácie a služby – Vytvorenie platformy pre tvorbu mobilných služieb a aplikácií – Implementácia mobilných služieb a aplikácií – Zavedenie mobilnej identity D. Riešeniecezhraničnejkompatibility: – Implementácia riešení cezhraničných životných situácií

	– Implementovanie akceptácie identít z EÚ do identifikovaných systémov a služieb
Podmienky poskytnutia pomoci	- možnosť vyhlasovateľa vyzvania reagovať na prípadné potrebné zmeny vo vyhlásenom vyzvaní v súlade s princípmi transparentnosti, nediskriminácie a rovnakého prístupu; - zabezpečenie kontinuálneho prístupu verejnosti k možnostiam financovania zo zdrojov EÚ v prípadoch aktivít, ktoré predpokladajú širší priestor konkurencie; - nastavenie transparentných a objektívnych podmienok, ktorých overenie je potrebné pre financovanie národných projektov, spolu so zvýšením dôrazu na kvalitnú prípravu takýchto projektov; - príprava relevantných písomných vyzvaní bude prostredníctvom Interného dozorného monitorovacieho výboru a prostredníctvom Riadiaceho výboru pre štúdie realizovateľnosti koordinovaná s riadiacim orgánom Operačného programu Efektívna verejná správa tak, aby relevantné písomné vyzvania v rámci tejto investičnej priority nadväzovali na výsledky operácií v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa; - povinnosť prijímateľa vyčleniť 3 % oprávnených výdavkov projektu pre implementáciu štandardov riadenia informačno - technologických projektov, ktoré zabezpečia aktívnu participáciu na riadení projektov a komplexné riadenie budovania informačnej spoločnosti; - štúdie realizovateľnosti budú predmetom posúdenia a schválenia zo strany Riadiaceho výboru; - projekty budú riadené v súlade so štandardami riadenia informačno - technologických projektov; - projekty budú predmetom posúdenia dvomi nezávislými hodnotiteľmi. Pri výbere projektov bude hrať kľúčovú úlohu správne nastavený schvaľovací proces, s cieľom zabezpečenia transparentného a efektívneho výberového procesu zadefinovaním jasných a objektívnych kritérií výberu operácií umožňujúcich objektívne posúdiť a vyhodnotiť mieru prínosu projektu k naplneniu špecifických cieľov operačného programu: - jasne definovaným formátom projektu; - hodnotiace kritériá, ktoré budú schvaľované v závislosti od charakteru prioritnej osi/špecifického cieľa a budú zamerané na cielené posúdenie prínosu okruhu obsahovo podobných projektov k týmto cieľom;
Termín plánovanej výzvy 2015/2016	Nie je
Finančná alokácia	950 000 000 €, celá prioritná os

Potenciálne projektové zámery obce Trenčianska Teplá Poznámky	• **Implementácia e-governmentu v podmienkach obce Trenčianska Teplá**